

OTO LIMBURG

Projectbeschrijving OTO Limburg

Naam Project

De psychische gezondheid van zorgmedewerkers tijdens verschillende fasen van de Coronacrisis.

Missie

De coronacrisis heeft een ongekennde impact op het zorgsysteem en legt een enorme emotionele druk op zorgmedewerkers. Uit eerdere crises (bijvoorbeeld Ebola en SARS) weten we dat dergelijke omstandigheden tot psychische problemen kunnen leiden, zoals angst, depressie, burn-out en PTSS. Psychische problemen kunnen tot werkuitval leiden in een reeds onderbezette sector.

Onderzoek naar de drijvende kracht van psychische stabiliteit onder zorgmedewerkers ten tijde van de coronacrisis is daarom cruciaal. Deze gegevens bieden aanknopingspunten voor preventie en vroege interventie bij psychische problemen onder zorgmedewerkers en het biedt de mogelijkheid om specifieke groepen te identificeren die kwetsbaar zijn.

In een groot aantal zorginstellingen in Limburg en de rest van Nederland is nazorg opgezet via BOT, Peer-support, psychosociale teams enz.. Ook is er door Netwerk Acute Zorg Limburg het **Kennisplatform Nafase, Nazorg en Verwantenopvang** opgericht, welke een **Leidraad Verwantenopvang en Personeelszorg** na rampen en crises ontwikkeld heeft. Deze leidraad is door heel het netwerk in Limburg verspreid en via het LNAZ naar de andere Acute Zorg regio's.

Er is echter een gebrek aan systematisch onderzoek en dataverwerking die informatie geeft over de ernst en frequentie van psychische problemen onder zorgmedewerkers gedurende verschillende fasen van de coronacrisis.

Hierin voorziet het internationale **HEROES onderzoek**. Het is gestart in mei 2020 en reeds 600 zorgmedewerkers in Nederland hebben een vragenlijst ingevuld die informatie dekt over demografische, individuele en werkfactoren. In december 2020 vindt de eerste follow-up plaats en zal een nieuwe groep zorginstellingen en zorgmedewerkers gevraagd worden om zich aan te sluiten bij dit onderzoek.

Naast dit onderzoek start in december in de ziekenhuizen het reeds in het ROAZ ziekenhuizen afgestemde onderzoek: **“Improve, adapt, overwork? Understanding and learning from hospitals’ adaptations to Covid-19 and their effects on professional functioning and recovery”**.

In het Zuyderland en het VieCuri ziekenhuis heeft men reeds t.a.v. dit thema onderzoeken gedaan en weer opstaan.

Om zorgmedewerkers in deze drukke periode niet extra te belasten met meerdere, sterk overeenkomende, vragenlijsten hebben de onderzoeksgroepen zich samen met het NAZL/OTO verenigd in een **regionale werkgroep**. Zij hebben een vergelijk gemaakt van elkaars onderzoeken en onderzoeksdoelstellingen en bekeken of zij met één vragenlijst de diverse onderzoeksdoelstellingen

kunnen bedienen. Na alles te hebben afgestemd (zie Bijlage) is besloten om dit voorstel aan het ROAZ voor te leggen met het verzoek of zij mee willen werken aan dit Limburg brede onderzoek en of de gezamenlijke vragenlijst in hun zorginstelling mag worden uitgezet.

Visie

Met de bevindingen uit deze studies willen we meer te weten komen over het evt. ontstaan van psychische klachten onder zorgmedewerkers die langdurig en in hoge mate zijn blootgesteld aan COVID-19, aan COVID-19-gerelateerde zorg en de stress die hieruit voortvloeit. De gegevens zullen op systematische wijze worden opgehaald. Deze zullen worden geanalyseerd middels evidence-based, epidemiologische methoden.

Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek is om ook ten tijde van rampen en crises zorgmedewerkers dusdanig geestelijk gezond te houden zodat zij ten tijde van hoge werkdruk toch hun werk kunnen blijven doen, daarna op een goede manier terug kunnen keren naar de normale reguliere situatie en zij op de lange termijn hun plezier in het werken in de zorg behouden.

Het onderzoek omvat twee onderzoek onderdelen:

- (1) Het onderzoeken van de impact van de coronacrisis op de geestelijke gezondheid van zorgmedewerkers gedurende 18 maanden (mei 2020-september 2021) op provinciaal, landelijk en internationaal niveau
- (2) het identificeren van voorspellende factoren voor de geestelijke gezondheid van zorgmedewerkers. Deze bestaan uit demografische (geslacht, leeftijd, culturele achtergrond, sociaaleconomische status), individuele (veerkracht, sociale support, coping) en werkfactoren (beroep, beschikbaarheid van beschermingsmiddelen, vertrouwen op de werkvloer, ethische beslissingen).

Aanpak

Via het bestuurlijk ROAZ zal toestemming worden gevraagd aan de Raden van Bestuur of andere eindverantwoordelijken voor het uitzetten van de vragenlijst onder de zorgmedewerkers via een contactpersoon binnen de instelling. Indien toestemming wordt verleend, ontvangen de zorgmedewerkers een e-mail met informatie over het onderzoek en de onderzoeksdoelstellingen met een link naar de vragenlijst.

De ervaring leert dat het helpt wanneer de e-mail afkomstig is van een persoon die de zorgmedewerkers kennen. Het is voor het onderzoeksteam belangrijk om te weten naar hoeveel personen de vragenlijst is uitgezet.

Zorgmedewerkers delen hun ervaringen over hun werk en geestelijke gezondheid tijdens de COVID-19 pandemie in de digitale vragenlijst. De vragenlijst bestaat uit gestandaardiseerde lijsten (GHQ-12, PHQ-9) die angst- en depressieve klachten uitvragen. Daarnaast zijn er samen met een team van experts vragen samengesteld die specifiek naar factoren rond het werken tijdens de coronacrisis

vragen. De vragenlijst wordt na 3, 6 en 12 maanden herhaald. Tussentijds ontvangen deelnemers een rapport met tussentijdse bevindingen op regionaal en nationaal niveau.

Het is een tijdsinvestering van +/- 20 minuten tijdens de eerste meting en +/- 30 minuten na 3, 6 en 12 maanden. Er is geen verdere belasting voor deelnemers.

Noot van het onderzoeksteam

De vragen van het onderzoek kunnen emoties oproepen, maar ze kunnen ook als steunend ervaren worden. Er worden aan het einde van de vragenlijst aanbevelingen gedaan over waar deelnemers terecht kunnen als zij psychische klachten ervaren.

Uitvoering

Via het NAZL regionale Programma Crisisbeheersing en OTO zal het voorstel voor dit onderzoek worden voorgelegd aan het bestuurlijk ROAZ. Hierin zal gevraagd worden of zij willen deelnemen aan dit onderzoek en of het via hun crisiscoördinatoren kan worden uitgezet in hun eigen organisatie. Na hun akkoord zullen de crisiscoördinatoren worden benaderd om het onderzoek verder door te zetten in hun organisatie. Tevens zullen de BOT, Peers, PSH'ers enz. worden meegenomen in de interne uitvraag.

Doelgroep

(Zorg)medewerkers die direct en ondersteunend hebben gewerkt in de COVID-19 crisis in diverse sectoren in de zorg.

Taakverdeling onderzoek

Onderzoekers: zie bijlage

Werkgroep Kennisplatform Nafase, Nazorg en Verwantenopvang

Peter van Loon	Projectleider Kennisplatform Nafase, Nazorg en Verwantenopvang
Ruth Jongen	Coördinator KANO en Leerhuis OTO Limburg
Ron Thalen	Crisiscoördinator Zuyderland
Martin Deeder	Crisiscoördinator Zuyderland
Gerrit Vernimmen	Educator Kennisplatform ETS/GGD ZL
Marion Vullings	GGD Noord Limburg
Clarien Schoeren	Programmacoördinator Crisisbeheersing en OTO Limburg

Tijdspad

22 september 2020 – 30 november 2021

Onderzoek

Awareness

Planvorming

OTO

Betrokkenen

Dit volgt nadat we weten welke zorginstellingen gaan deelnemen.

Kostenbegroting?

Actiepuntenlijst				
nr.	actiepunt	wie	datum	afgehandeld
01	Opstellen projectbeschrijving v 0.1			
02	Projectbeschrijving toetsen onderzoeksgroep/werkgroep			
03	Projectbeschrijving aanpassen naar v 0.2 en vaststellen			
04	Projectbeschrijving voorleggen aan de crisiscoördinatoren			
05	Input crisiscoördinatoren verwerken tot v 0.3			
06	Voorstel voorleggen aan Bestuurlijk ROAZ voor akkoord			
07	Onderzoek starten met de crisiscoördinatoren			
08	Onderzoek uitzetten en data ophalen			
09	Onderzoek data verwerken en uitkomst presenteren ROAZ			
10	Resultaat verwerken naar planvorming en OTO voor de regio			